

Motion 2 FR 2021.

MEDLEM, REGION SYDVÄST

Onlinekontrakt

Under pandemin har övervägande del av tjänstemän arbetat hemifrån, online. För att förespråka en ökad liv/jobbs balans anser jag att speciella kontrakt där de anställda kan välja att skriva online kontrakt istället för att gå till kontoret varje dag.

Detta kommer att främja en minskning av trafik och kollektiv trafiken genom en minskning av pendling. Detta kommer också ge minskad kostnad för företagen som på detta vis behöver mindre kontorslokaler.

Att-satser

- att** möjliggöra kontrakt där den anställde jobbar online istället för på kontoret
- att** förespråka online arbete där möjligt
- att** minimera kontorslokaler för företagen

Förbundsstyrelsens yttrande

Arbete online – eller distansarbete – har utförts i stor utsträckning under pandemin. Precis som motionären beskriver kan distansarbete ha flera positiva effekter. Forskningen visar bland annat att distansarbete kan underlätta vardagslogistiken och skapa en bättre balans mellan arbete och privat- och familjeliv. Distansarbete kan också öka arbetstillfredsställelse, leda till ökad produktivitet och innebär minskad restid till och från arbetet. Forskningen pekar också ut risker förknippade med distansarbete, så som utsuddade gränser mellan arbetsliv och privatliv (vilket kan påverka återhämtningen negativt), social isolering (vilket kan leda till nedstämdhet och ensamhet), sämre karriärutveckling, minskad tillit i organisationen, ökad arbetsmängd och sjuknärvaro. Lite förenklat kan man säga att vissa positiva effekter av distansarbete avtar med omfattningen av distansarbete, medan vissa risker ökar med omfattningen. Det ska också understrykas att forskning om distansarbete har bedrivits på frivilligt distansarbete. Effekterna av påtvingat distansarbete är idag i stort sett okända.

En ytterligare viktig aspekt är att riskerna med distansarbete ser olika ut för olika arbetstagare. Utöver arbetets karaktär är boendesituation, socialt umgänge, funktionsnedsättning och ekonomi några faktorer som har betydelse

för hur distansarbete upplevs för arbetstagarna och hur riskerna för ohälsa ser ut. Den som exempelvis bor stort, bor tillsammans med andra, har god ekonomi och ett rikt socialt liv utsätts för mindre risker vid distansarbete än den som bor litet, bor själv, har en liten umgängeskrets och begränsad ekonomi.

Unionen har under flera års tid sett positivt på att medlemmar ges möjlighet att, på eget initiativ och av egen fri vilja, då och då utföra arbete på distans. En sådan möjlighet tillför en extra flexibilitet i vardagen och uppskattas av många medlemmar. Unionen vill att fler ska ges möjlighet att på detta sätt arbeta på distans då och då. Det här innebär dock inte att Unionen förespråkar distansarbete framför arbete vid det gemensamma kontoret. Det är viktigt att det inte är de tekniska möjligheterna till distansarbete som styr i vilken omfattning distansarbete utförs på arbetsmarknaden, utan att frågan hanteras som en helhet där bland annat olika arbetsmiljöperspektiv, försäkringsfrågor, frågor om arbetssätt och ledarskap beaktas. Med anledning av det mycket omfattande distansarbetet som äger rum under covid-19-pandemin har Unionen dragit igång ett stort arbete där frågan om hemarbete och distansarbete i tiden efter covid-19 utreds och diskuteras.

Som motionären skriver skulle en större omfattning av distansarbete innebära en minskad beläggning vid kontoren vilket därmed kan väcka frågor om minskat behov av kontorsytor. En utveckling mot mindre kontorsytor är dock förknippad med flera risker. Bland annat skulle det kunna leda till att arbetsgivare tvingar arbetstagare till distansarbete för att hålla nere beläggningen – vilket vore ett stort bakslag för arbetet mot en inkluderande arbetsmarknad.

Unionen värnar kontoren och att varje arbetstagare ska kunna räkna med att det finns en kontorsplats att komma till på ens kontor. Unionen vill att distansarbete ska vara frivilligt för arbetstagaren. Och därför behöver förbundet verka för en kontorsutveckling där frivilligheten är möjlig att upprätthålla.

Motionären efterfrågar vidare möjligheten att genom individuella avtal reglera arbete på distans. Sådana möjligheter finns redan idag.

Förbundsrådet föreslås besluta

- att** första att-satsen anses besvarad,
- att** avslå andra och tredje att-satsen.